

STANDARDOWA SPECYFIKACJA TECHNICZNA

Numer kodowy

PSE-TS.SME PL/ 2025v1

TYTUŁ:

LICZNIKI ENERGII ELEKTRYCZNEJ

OPRACOWANO:

Biuro Pomiarów Energii

ZATWIERDZONO DO STOSOWANIA

Data

Konstancin-Jeziorna, luty 2025r.

SPIS TREŚCI

1	WYMAGANIA OGÓLNE	3
2	WYMAGANIA I PARAMETRY OBOWIĄZKOWE	3
2.1	NORMY	3
2.2	STANDARDY PSE S.A.	4
2.3	SPIS UŻYTYCH SKRÓTÓW I POJĘĆ	4
2.4	WYMAGANIA TECHNICZNE PODSTAWOWE DLA LICZNIKÓW ENERGII ELEKTRYCZNEJ	4
2.5	KONTROLA METROLOGICZNA.....	5
2.6	BEZPIECZEŃSTWO INFORMATYCZNE	5
2.7	OPROGRAMOWANIE DOSTARCZANE Z LICZNIKAMI.....	5
2.8	RYSUNKI I DOKUMENTY	7
3	INNE WYMAGANIA	8
3.1	SYSTEM JAKOŚCI	8
3.2	DIAGNOSTYKA.....	8
3.3	CZĘŚCI ZAPASOWE I NARZĘDZIA.....	8
3.4	ZAKRES WYMAGANYCH TESTÓW DOPUSZCZAJĄCYCH	8
3.5	SERWIS POGWARANCYJNY	8
4	DANE GWARANTOWANE PRZEZ WYKONAWCĘ	9
4.1	LICZNIKI ENERGII ELEKTRYCZNEJ DO UKŁADÓW POMIAROWO-ROZLICZENIOWYCH KATEGORII A (WG. ROZPORZĄDZENIA W SPRAWIE SYSTEMU POMIAROWEGO) I UKŁADÓW BILANSOWO-KONTROLNYCH DLA SIECI WN I NN	9
4.2	LICZNIKI ENERGII ELEKTRYCZNEJ DO UKŁADÓW POMIAROWO-ROZLICZENIOWYCH KATEGORII B1, B2, B3 I C2 (WG. ROZPORZĄDZENIA W SPRAWIE SYSTEMU POMIAROWEGO) I UKŁADÓW BILANSOWO-KONTROLNYCH DLA SIECI SN I NN	11

1 WYMAGANIA OGÓLNE

Wymagania techniczne zawarte w niniejszej specyfikacji mają zastosowanie do liczników energii elektrycznej pracujących w układach pomiarowo-rozliczeniowych, których wskazania stanowią podstawę do rozliczeń ilościowych i wartościowych (finansowych) oraz do liczników pracujących w układach bilansowo-kontrolnych, których wskazania stanowią podstawę do monitorowania prawidłowości wskazań układów pomiarowo-rozliczeniowych i do bilansowania obiektów elektroenergetycznych lub obszarów sieci.

Sieć przesyłowa, urządzenia, instalacje i sieci podmiotów przyłączonych do sieci przesyłowej, a także instalacje zasilania potrzeb własnych obiektów, powinny być wyposażone w układy pomiarowe realizujące co najmniej funkcje pomiaru energii czynnej i biernej w dwóch kierunkach, a także energii strat I^2t i U^2t , mocy czynnej i biernej, napięć i prądów fazowych.

2 WYMAGANIA I PARAMETRY OBOWIĄZKOWE

2.1 Normy

Liczniki klasy dokładności 0,2S dla energii elektrycznej czynnej powinny być zaprojektowane, wykonane i badane zgodnie z następującymi normami:

PN-EN 62052-11 Urządzenia do pomiarów energii elektrycznej
Wymagania ogólne, badania i warunki badań
Część 11: Urządzenia do pomiarów

wraz z powołanymi w niej normami związanymi.

Liczniki klasy dokładności C dla energii elektrycznej czynnej powinny być zaprojektowane, wykonane i badane zgodnie z następującymi normami:

PN-EN 50470-1 Urządzenia do pomiarów energii elektrycznej (prądu przemiennego)
Część 1: Wymagania ogólne, badania i warunki badań
Urządzenia do pomiarów (klas A, B i C)

wraz z powołanymi w niej normami związanymi.

Liczniki niezależnie od klasy dokładności powinny spełniać wymagania normy:

PN-E-04700 Urządzenia i układy elektryczne w obiektach elektroenergetycznych --
Wytyczne przeprowadzania pomontażowych badań odbiorczych

Stosowane normy powinny być w wersji aktualnej w czasie składania oferty.

Ponadto liczniki muszą spełniać wymagania zawarte w Rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 22 marca 2022 r. w sprawie systemu pomiarowego (Dz. U. 2022, poz. 788).

2.2 STANDARDY PSE S.A.

Standardowa Specyfikacja Techniczna
Szafy pomiarowe PSE -TS.MQ PL/2025v1

2.3 SPIS UŻYTYCH SKRÓTÓW I POJĘĆ

MID - Measuring Instruments Directive - Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/32/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku przyrządów pomiarowych

DTR - dokumentacja techniczno- ruchowa

DLMS - protokół komunikacji z licznikami zgodny z normą PN-EN 62056

Certyfikat badania typu UE - certyfikat zgodności, o którym mowa w do ustawie 13 kwietnia 2016 r . o systemach oceny zgodności

Licznik - licznik energii elektrycznej

2.4 WYMAGANIA TECHNICZNE PODSTAWOWE DLA LICZNIKÓW ENERGII ELEKTRYCZNEJ

Liczniki energii elektrycznej powinny spełniać poniższe wymagania:

1. Pomiar energii czynnej i biernej, wartości I^2t i U^2t oraz mocy czynnej i biernej, napięć i prądów fazowych, w układzie pośrednim lub półpośrednim, czteroprzewodowym, zgodnie z wymaganiami szczegółowymi zawartymi w punktach 4.1 lub 4.2 niniejszej specyfikacji.
2. Wykonanie dla $I_n=1A$, $U_n=0,1kV$ (0,4kV) oraz $I_n=5A$, $U_n=0,1kV$ (0,4kV).
3. Wyposażone w porty komunikacyjne RS485 do transmisji danych pomiarowych i statusowych oraz w wyjście sterujące, przekaźnikowe alarmu niesprawności licznika.
4. Możliwość parametryzowania wartości danych pierwotnych (przekładni przekładników prądowych i napięciowych), list odczytowych oraz innych parametrów konfiguracyjnych, lokalnie i zdalnie, przy użyciu dostarczonego przez Wykonawcę oprogramowania.
5. Złącze optyczne dla odczytu i parametryzacji zgodnie z normą PN-EN 62056-21.
6. Diagnostyka punktu pomiarowego:
 - a) przepływ prądu przy zaniku napięcia,
 - b) zanik napięcia którejkolwiek z faz.
7. Dodatkowe zewnętrzne zasilanie dla wyświetlacza i transmisji danych.
Zegar kalendarzowy z podtrzymaniem czasu przy zaniku zasilania, za pomocą dodatkowej wymiennej baterii.
8. Obudowa dostosowana do zabudowy w szafach pomiarowych 19".
9. Obudowy natablicowa oraz chassis zapewniająca wymianę zainstalowanych liczników bez konieczności ingerowania w okablowanie szafy, zgodnie z wymaganiami w punktach 4.1. i 4.2.

10. Plombowana pokrywa uniemożliwiająca dostęp osobom nieupoważnionym do parametryzacji oraz do pomiarowych obwodów prądowych i napięciowych, w przypadku liczników natablicowych.
11. Kontrola metrologiczna w zakresie podanym w punkcie 2.4.
12. Dokumentacja techniczna, instrukcja obsługi oraz oprogramowanie liczników w języku polskim.
13. Dostarczane liczniki powinny być nowe, nieużywane z najnowszą dostępną wersją oprogramowania wewnętrznego (firmware).
14. Wykonawca powinien udostępnić PSE S.A. wszelkie informacje niezbędne do testów licznika i do zrealizowania komunikacji licznika z systemem odczytowym stosowanym w PSE S.A.

Równocześnie z wymienionymi wyżej wymaganiami podstawowymi muszą być spełnione wymagania szczegółowe określone odpowiednio w punktach 4.1. oraz 4.2.

2.5 KONTROLA METROLOGICZNA

Wszystkie dostarczone liczniki energii elektrycznej muszą zostać poddane kontroli metrologicznej w jednej z określonych niżej form:

1. liczniki klasy 0,2S - wzorcowanie potwierdzające spełnienie deklarowanej klasy dokładności pomiarów energii czynnej zgodnie z normą PN-EN 62053-22 i wzorcowanie potwierdzające spełnienie deklarowanej klasy dokładności pomiarów energii biernej zgodnie z normą PN-EN 62053-24, potwierdzone świadectwami wzorcowania i plombą akredytowanego laboratorium przeprowadzającego wzorcowania.
2. liczniki klasy C - certyfikat badania typu UE i deklaracja zgodności z zasadniczymi wymaganiami określonymi w MID oraz stosowne oznakowanie metrologiczne.

Czynności te muszą być dokonane, nie później niż w dniu poprzedzającym termin dostawy.

Koszt wzorcowania i uzyskania certyfikatów wzorcowania i plombowania ponosi Wykonawca.

2.6 BEZPIECZEŃSTWO INFORMATYCZNE

Liczniki energii elektrycznej muszą spełniać wymagania dotyczące bezpieczeństwa teleinformatycznego, podane w aktualnej Standardowej specyfikacji technicznej „Szafy pomiarowe” pkt 2.6. i 2.7.

2.7 OPROGRAMOWANIE DOSTARCZANE Z LICZNIKAMI

1. Komplet oprogramowania, po uruchomieniu systemu, powinien zostać przekazany PSE S.A. na nośnikach trwałych, wraz z dożywotnią licencją na jego użytkowanie.
2. Oprogramowanie jest rozumiane jako dedykowany pakiet instalacyjny lub przeglądarka internetowa, z zastosowanym protokołem https.
3. Dostarczone oprogramowanie, musi zapewniać możliwość parametryzowania wartości danych pierwotnych (przekładni przekładników prądowych i napięciowych), list odczytowych oraz innych parametrów konfiguracyjnych, lokalnie i zdalnie.
4. Oprogramowanie należy dostarczyć, w najnowszej udostępnianej przez Producenta urządzenia wersji.
5. Wymagane jest zapewnienie kompatybilności dostarczanego oprogramowania aplikacyjnego z systemami operacyjnymi MS Windows 10, lub nowszy.

6. Wykonawca zobowiązany jest do przekazywania aktualizacji oprogramowania, np. w przypadku usunięcia podatności bezpieczeństwa, czy dostępności nowszych wersji, z cyklicznością co najmniej raz na rok, przez cały okres gwarancji.
7. Zmiany konfiguracyjne realizowane przez Wykonawcę, w infrastrukturze PSE S.A. każdorazowo wymuszają na Wykonawcy konieczność ich zabezpieczenia na udostępnionym przez PSE S.A. zasobie sieciowym, w ramach realizowanego procesu backupu.
8. Dostarczone oprogramowanie powinno obejmować niezbędne i konieczne:
 - a) oprogramowanie systemowe,
 - b) oprogramowanie komunikacyjne,
 - c) oprogramowanie narzędziowe.
9. Oprogramowanie narzędziowe powinno w sposób przyjazny dla użytkownika, umożliwiać:
 - a) parametryzację urządzeń,
 - b) konfigurację w przypadku dodania nowego urządzenia/urządzeń lub korekty danych,
 - c) monitorowanie i diagnostykę urządzenia.
10. Oprogramowanie narzędziowe (do parametryzacji, monitorowania, testowania urządzeń systemu przez PSE S.A.) powinno stanowić niezależny wydzielony pakiet przekazywany wraz z niezbędnym okablowaniem specjalistycznym.
11. Wykonawca powinien wykonać dostosowanie oprogramowania do wymagań PSE S.A. w zakresie stosowania wersji polskojęzycznych modułów oprogramowania narzędziowego (szczególnie monitorowania i parametryzacji).

2.8 RYSUNKI I DOKUMENTY

1. Rysunki i dokumenty dostarczane **na etapie zatwierdzania danych gwarantowanych.**

Wykonawca dostarczy rysunki i dokumenty wymienione w tabeli:

Lp.	Opis
1.	Gwarantowane parametry techniczne liczników energii elektrycznej zgodnie z punktem 4 niniejszej specyfikacji.
2*.	Raport z prób typu oferowanych liczników energii elektrycznej, zgodny z wymaganiami normy PN-EN 62052-11, w języku polskim lub angielskim z tłumaczeniem na język polski
3*.	Certyfikaty badania typu UE.
2.	Świadectwa potwierdzające przeprowadzenie kontroli metrologicznej, o której mowa w punkcie 2.4.
3.	Schemat blokowy funkcjonalny urządzeń pomiarowych pokazujący sposób ich przyłączenia do obwodów zewnętrznych: pomiarowych, teletransmisyjnych, zasilania, wejść/wyjść binarnych, sygnalizacyjnych i synchronizacji czasu.
4.	Instrukcje montażu, konserwacji i obsługi (DTR) w języku polskim z uwzględnieniem specyfiki obiektów i zainstalowanych tam urządzeń.
5.	Opis (DTR) oprogramowania serwisowe (konfiguracyjne) w języku polskim lub angielskim z tłumaczeniem na język polski.

*pozycje 2 i 3 zamiennie

Dostarczone rysunki muszą uwzględniać wymagania niniejszej specyfikacji.

2. Rysunki i dokumenty dostarczane **na etapie odbiorów technicznych.**

Wykonawca wraz ze zgłoszeniem do odbioru technicznego zakresu prac związanego z instalacją urządzeń będących przedmiotem niniejszej specyfikacji, dostarczy rysunki i dokumenty oraz licencje wymienione w tabeli:

Lp.	Opis
1.	Zgodne z obowiązującymi przepisami dokumenty kontroli metrologicznej, cechy legalizacyjne, oznakowania metrologiczne dla wszystkich urządzeń lub świadectwa wzorcowania o których mowa w punkcie 2.4..
2.	Opis techniczny dostarczanych urządzeń zawierający opis funkcjonalny, dane techniczne oraz rysunki: a) rysunki wymiarowe urządzeń, b) schemat blokowy funkcjonalny urządzeń, c) schematy listew zaciskowych oraz interfejsów komunikacyjnych urządzeń, d) rysunki prezentujące budowę wewnętrzną urządzeń pomiaru energii elektrycznej.
3.	Instrukcje montażu, konserwacji i obsługi (DTR) w języku polskim z uwzględnieniem specyfiki obiektów i zainstalowanych tam urządzeń, w formie elektronicznej w postaci pliku w formacie PDF z możliwością jego drukowania oraz kopiowania tekstu i grafiki.
4.	Licencje oprogramowania serwisowego (konfiguracyjnego).
5.	Wykaz części zapasowych i narzędzi, zgodnie z punktem 3.3 niniejszej specyfikacji.

3 INNE WYMAGANIA

3.1 SYSTEM JAKOŚCI

Wykonawca powinien przedłożyć aktualny Certyfikat Jakości ISO 9001 lub równoważny w zakresie zapewnienia jakości przy projektowaniu, w pracach rozwojowych, produkcji, montażu i serwisie liczników.

3.2 DIAGNOSTYKA

Wykonawca proponuje wykaz urządzeń potrzebnych do diagnostyki liczników energii elektrycznej oraz określi koszt ich zakupu i montażu.

3.3 CZĘŚCI ZAPASOWE I NARZĘDZIA

Wykonawca powinien dostarczyć wykaz części zapasowych i specjalistycznych narzędzi niezbędnych do prawidłowego uruchomienia i pracy liczników energii elektrycznej.

Wykaz powinien zawierać nazwę części lub narzędzia, krótki opis funkcji, wymaganą ilość (uwzględniając liczebność zamawianej partii liczników energii i ich planowane rozlokowanie) oraz koszt zakupu. Kosztów tych Wykonawca nie wlicza do ceny oferty.

3.4 ZAKRES WYMAGANYCH TESTÓW DOPUSZCZAJĄCYCH

Liczniki energii elektrycznej, przed instalacją w obiektach PSE S.A., muszą zostać poddane badaniom na zgodność z wymaganiami technicznymi niniejszego dokumentu, przez Zamawiającego

Wynik pozytywny badań pozwala na zastosowanie urządzenia.

Proces przeprowadzenia badań przez Zamawiającego składa się z dwóch etapów:

- Etap I - weryfikacja dokumentacji,
- Etap II - przeprowadzenie badań na zgodność z wymaganiami technicznymi niniejszego dokumentu.

W celu realizacji Etapu I należy dostarczyć do Zamawiającego wyniki Testu typu licznika. Test typu powinien być przeprowadzony zgodnie z wymaganiami normy PN-EN 62052-11, przez laboratoria specjalizujące się w badaniach w zakresach określonych w tej normie i wskazanych w niej normach związanych.

W celu realizacji Etapu II należy dostarczyć do Zamawiającego licznik, który poddany zostanie badaniom na zgodność z niniejszym dokumentem. Chęć przekazania urządzenia do badań poprzedzona powinna zostać pisemnym zgłoszeniem do Zamawiającego.

3.5 SERWIS POGWARANCYJNY

Wykonawca zobowiązuje się do przedstawienia deklaracji producenta urządzeń lub ich dostawcy o zapewnieniu świadczenia usług serwisowych pogwarancyjnych i dostaw części zamiennych przez okres co najmniej 12 lat od daty od daty dostawy liczników.

4 DANE GWARANTOWANE PRZEZ WYKONAWCĘ

Wykonawca potwierdza spełnienie wymagań w kolumnie „Gwarantowane” wpisując „tak”. Udzielenie odpowiedzi „nie” w przypadku wymagań obowiązkowych skutkuje odrzuceniem projektu technicznego instalacji urządzeń.

4.1 LICZNIKI ENERGII ELEKTRYCZNEJ DO UKŁADÓW POMIAROWO-ROZLICZENIOWYCH KATEGORII A (WG. ROZPORZĄDZENIA W SPRAWIE SYSTEMU POMIAROWEGO) I UKŁADÓW BILANSOWO-KONTROLNYCH DLA SIECI WN I NN

L.P.	OPIS WYMAGANIA	Wymagane	Gwarantowane
1.	Zgodność z normą PN-EN 62052-11 i powołanymi w niej normami związanymi	Tak	
2.	Pomiar energii czynnej dla obu kierunków (+/-), w klasie dokładności nie gorszej niż 0,2S	Tak	
3.	Pomiar energii biernej dla obu kierunków (+/-), i czterokwadrantowy w klasie dokładności nie gorszej niż 0,5S	Tak	
4.	Pomiar wielkości I^2t , U^2t dla obu kierunków (+/-), w klasie dokładności nie gorszej niż 1	Tak	
5.	Pomiar mocy czynnej dla obu kierunków (+/-), w klasie dokładności nie gorszej niż 0,5	Tak	
6.	Pomiar mocy biernej dla obu kierunków (+/-), w klasie dokładności nie gorszej niż 0,5	Tak	
7.	Pomiar wartości skutecznych napięć w każdej fazie, w klasie dokładności nie gorszej niż 0,5	Tak	
8.	Pomiar wartości skutecznych prądów w każdej z fazie, w klasie dokładności nie gorszej niż 0,5	Tak	
9.	Prąd znamionowy: wykonanie dla $I_n=1A$, $U_n=0,1kV$	Tak	
	wykonanie dla $I_n=5A$, $U_n=0,1kV$	Tak	
10.	Wyposażone w co najmniej 3 niezależne porty komunikacyjne wewnątrz obudowy w tym co najmniej 2 porty RS485, dla transmisji danych pomiarowych i statusowych w protokole DLMS	Tak	
11.	Wyposażone w wyjście sterujące, przekaźnikowe alarmu niesprawności licznika	Tak	
12.	Wyjścia testowe impulsowe LED danych pomiarowych dla mierzonych rodzajów energii:		
	dla energii czynnej i biernej	Tak	
	dla energii strat I^2t , U^2t	Zalecane	
	długość impulsu 20...80 ms	Tak	
	częstotliwość dla P_n/Q_n 5...10 Hz	Tak	

4.2 LICZNIKI ENERGII ELEKTRYCZNEJ DO UKŁADÓW POMIAROWO-ROZLICZENIOWYCH KATEGORII B1, B2, B3 I C2 (WG. ROZPORZĄDZENIA W SPRAWIE SYSTEMU POMIAROWEGO) I UKŁADÓW BILANSOWO-KONTROLNYCH DLA SIECI SN I NN

L.P.	OPIS WYMAGANIA	Wymagane	Gwarantowane
1.	Zgodność z normą PN-EN 50470-1 i powołanymi w niej normami związanymi	Tak	
2.	Pomiar energii czynnej dla obu kierunków (+/-), w klasie dokładności nie gorszej niż C	Tak	
3.	Pomiar energii biernej dla obu kierunków (+/-), i czterokwadrantowy w klasie dokładności nie gorszej niż 1S	Tak	
4.	Pomiar wielkości I^2t , U^2t dla obu kierunków (+/-), w klasie dokładności nie gorszej niż 1	Tak	
5.	Pomiar mocy czynnej dla obu kierunków (+/-), w klasie dokładności nie gorszej niż 0,5	Tak	
6.	Pomiar mocy biernej dla obu kierunków (+/-), w klasie dokładności nie gorszej niż 0,5	Tak	
7.	Pomiar wartości skutecznych napięć w każdej fazie, w klasie dokładności nie gorszej niż 0,5	Tak	
8.	Pomiar wartości skutecznych prądów w każdej z fazie, w klasie dokładności nie gorszej niż 0,5	Tak	
9.	Prąd znamionowy:		
	<div style="margin-left: 20px;">wykonanie dla $I_n=1A$, $U_n=0,1kV$</div> <div style="margin-left: 20px;">wykonanie dla $I_n=5A$, $U_n=0,1kV$</div>	Tak	
10.	Wyposażone w co najmniej 3 niezależne porty komunikacyjne wewnątrz obudowy w tym co najmniej 2 porty RS485, dla transmisji danych pomiarowych i statusowych w protokole DLMS	Tak	
11.	Wyposażone w wyjście sterujące przekaźnikowe alarmu niesprawności licznika	Tak	
12.	Wyjścia testowe impulsowe LED danych pomiarowych dla mierzonych rodzajów energii:		
	<div style="margin-left: 20px;">dla energii czynnej i biernej</div>	Tak	
	<div style="margin-left: 20px;">dla energii strat I^2t, U^2t</div>	Zalecane	
	<div style="margin-left: 20px;">długość impulsu 20...80 ms</div>	Tak	
	<div style="margin-left: 20px;">częstotliwość dla P_n/Q_n 5...10 Hz</div>	Tak	
13.	Możliwość parametryzowania wartości danych pierwotnych (przekładni, danych licznika, wagi impulsów) i list odczytowych poprzez interfejs serwisowy przy użyciu dostarczonego przez Wykonawcę oprogramowania w języku polskim	Tak	

